

najaar 2020

Tuinbericht

Tuin van kapitein Rommel natuurtuin-ontmoetingsplek

Ken je mij – wie ben ik – weet jij mij beter dan ik?

Een regel uit een prachtig liedje gezongen door Trijntje Oosterhuis.

Wat hebben we onszelf leren kennen tijdens deze coronacrisis. Duidelijk werd hoe belangrijk de Tuin is voor menig een en zeker voor de vrijwilligers. Je weet immers vaak pas wat je mist als alles rigoureus verandert. Zoals nu. Dan komt het aan op aanpassingsvermogen en volharding. En dat hebben we. Het kabouterpad kon doorgang vinden met in acht neming van coronaregels. Het was een groot succes. Zeker 300 kinderen bezochten de Tuin. De ontmoetingsruimte ging voor onbepaalde tijd dicht en de Tuin voor publiek, maar de groenvrijwilligers konden met een aangepast schema hun werk voortzetten. De natuur trekt zich immers niets aan van onze coronaperikelen. Inmiddels is een tweede tuinman zich aan het oriënteren op het werken in de tuin. En het bestuur zoomt wat af. Nog even volhouden allemaal, ook dit gaat voorbij. Al weten we nog niet wanneer....

Janine Cornel, voorzitter bestuur

De Ginkgo boom

Ik kom uit China en Japan
Ben tweehuizig, vrouw of man
Een Tempelboom, Japanse noot
En blad gelijk een eendepoot
Met waaiers gesteld op korte takken
Blijf ik de wereld eeuwig pakken
Met mijn kleur, groen, geel of goud
Ben ik al miljoenen jaren oud
Als oudst nu nog levende fossiel
Overwin ik elke extreem stabiel
Zie daar mijn botanische curiositeit
Symbool van bescherming en vruchtbaarheid
En tegen ouderdom, niet onderwijzend
Ook al is mijn stam vergrijzend
Leef ik langs loof- en naaldhout heen
En verjong de harten van twee in een
Zo waardeert men als geen ander
Mijzelf gelijk welke medestander
Als je mijn tweelobbige blad herken
Weet dan dat ik alleen toch dubbel ben

Nico Brantjes

In dit nummer

Janine blikt terug en kijkt uit naar het komende seizoen.

Een prachtig ingezonden gedicht

Joan IJssel de Schepper neemt ons mee op één van haar wandelingen door de tuin.

Henk praat ons bij over de verrichte werkzaamheden in de tuin.

Math Rosendaal heeft een lintje mogen ontvangen

Een aantal activiteiten worden uitgelicht

Komende activiteiten

Lichtjesticht

Zaterdag 19 december

tijd: 16.30 - 19.30 uur

Verlichte tocht door de tuin

Knutselmiddag voor kinderen

Woensdag 24 februari

tijd: 14.00 - 16.00 uur

NL Doet

Vrijdag 12 maart

tijd: 10.00 - 15.00 uur

Aardse zaken

Terwijl het virus op en neer gaat en spannende tijden veroorzaakt, is het in de tuin erg rustig. Geen bezoekers minder vrijwilligers. Kortom we moeten de inspiratie uit de natuur halen. Die is er gelukkig altijd. Ik ontmoet Bertho, de tuinbeheerder, op de warmst gemeten novemberdag ooit. De appels en noten zijn gevallen. De bladeren verkleuren. De tuin maakt zich op voor de winter. Hier in de tuin van Rommel doen we pogingen om de natuur naar ons hand te zetten. Het is elk jaar weer afwachten hoe het uitpakt. Zo is er een stuk op het oog braakliggend terrein. De droge bloemenweide is op de spit gegaan. De vruchtbare grasrijke grond is afgevoerd. In de achtergebleven arme grond zijn bloemen gezaaid. Zoals bijvoorbeeld de klaproos. Tot nu toe is het gelukt.

Van de gezaaide bloemen zijn de kiemblaadjes al zichtbaar. Nu begint de strijd van de zaailingen om licht, ruimte en water. Akkerkruiden, zoals klaproos en korenbloem zijn geen weideplanten zoals madelief en boterbloem. Ze houden niet van gras. Meestal zijn akkerkruiden 1- of 2-jarig. Het zijn dappere groeiers die alles geven voor bloem en zaad. Het aanleggen van een bloemenweide is lastig. Het schraal houden van de zandgrond vereist een jaarlijkse inspanning. Vooral omdat via het regenwater rijke voedingsstoffen worden meegevoerd. Waardoor het makkelijk voedselrijke grond met gras wordt. Andere planten leven juist wel op vruchtbare aarde. Daartoe is in de tuin een composthoop. Eigenlijk is het belangrijkste van de composthoop de kolonies wormen en andere micro-organismen die erin leven en zich voortplanten. In Nederland komen er ongeveer 150 soorten wormen voor. De bekendste is de regenworm. Als je een humusrijke tuin hebt vind je plus minus 400 wormen per vierkante meter. De Egyptenaren zagen al het verband tussen wormen en een vruchtbare aarde. Hoe zit dat: de wormen zorgen voor de afbraak van organisch materiaal. Dit organisch materiaal eten ze op en verteren dit naar voedselrijke humus. De groeisput die planten krijgen na het toedienen van de compost komt niet alleen door de samenstelling van de humus maar ook doordat het sterk toegenomen microleven het voedsel in de bodem aan de planten beschikbaar stelt. Er is een wisselwerking nodig. Het bodemleven verteert de mineralen en geeft die aan de planten. De planten steken in ruil de helft van de suikers terug in de bodem. Want het bodemleven heeft suikers nodig en dat kan het zelf niet aanmaken. De wormen zorgen naast dit alles ook voor een open

structuur van de grond, waardoor er lucht in de grond komt. Plantenwortels vinden makkelijker hun weg en regenwater wordt afgevoerd. De glibberige beesten zijn vooral in de nacht actief. Ze verraden hun aanwezigheid door de kleine hoopjes op het gras. Bij trillingen, bijvoorbeeld regen, kruipen ze uit de grond. Dit omdat te veel water in de gangen kan leiden tot de verdrinkingsdood. Vogels maken hier gebruik van door van de ene op de andere poot te hupsen zodat de wormen naar de oppervlakte komen. De eerste boeren in de Flevopolder namen allemaal een zakje wormen mee.

Maar ja, het virus waart nog steeds rond en veroorzaakt spannende tijden. Wel kan je op microniveau dingen naar je hand zetten. Wie weet heb je een tuin. Dan kan je denken aan het beginnen van een composthoop op een vergeten stukje grond. Er bestaan ook kant en klare wormenhôtels. Wie weet krijg je honderden boekingen. Zelfs op een balkon kan je wormen kweken in een Wormentoren of Balkonton. De planten bovenop en die aan de zijkant van de ton uitpuilen genieten rechtstreeks van de wormenmest. Het enige wat je hoeft te doen is de wormen voeren met gft. Heb je geen balkon, kom dan naar de tuin en geniet van een merel die een vette worm uit de grond trekt. Als de tuin open is kan je advies vragen aan een tuinbeheerder over het aanleggen en onderhouden van een composthoop. Succes!

Joan IJssel de Schepper

Lichtjesticht (onder voorbehoud)

Als de maatregelen het toe laten organiseren we 19 december vanaf 16.30 uur een sfeervolle Lichtjesticht voor gezinnen door een sfeervol verlichte tuin. Als je het lichtjesticht volgt zie je als je goed kijkt verschillende Kersttaferelen. De tocht is op inschrijving en duurt ongeveer 20 minuten en natuurlijk is er koffie, glühwein en klinkt er Kerstmuziek. Informatie volgt op onze website en in de plaatselijke media.

Margot Nell

Fruitboomsnoei

Kapitein Rommel heeft in de vorige eeuw in zijn tuin veel fruitbomen geplant. Daarbij zijn bomen met een bijzonder verhaal. Bijvoorbeeld de Bramley's Seedling, een groene appel met een rode blos en vanwege het hoge zuurgehalte eigenlijk alleen geschikt voor het maken van appelmoes of als ingrediënt voor taarten en desserts. De onregelmatig gevormde appel is groot tot zeer groot. Deze appel wordt in Nederland niet meer commercieel geteeld. In Engeland echter is dit de beste keukenappel. Wil je een echte Apple Pie maken dat kan dat alleen met de Bramley's Seedling.

Kapitein Rommel heeft er twee geplant in de tuin. De grootste appel staat bij de kas. Deze boom maakt hele grote appels, zo groot dat dit jaar een appel dwars door de ruit van de kas is gevallen.

Onze fruitbomen hebben in de afgelopen jaren een snoeiachterstand opgelopen. Daarom hebben we de Pomologische Vereniging Noord-Holland (POM) gevraagd om deze achterstand te helpen wegwerken. Onder begeleiding van twee ervaren snoeiers van de POM en hebben zes medewerkers van de Tuin een dag de fruitbomen gesnoeid. Daarbij hebben we veel kennis opgedaan van takken, twijgen en scheuten. Maar ook van langloten, kortloten en waterloten. Van schurende takken, kruisende takken en zware zuigers. Van gesteltakken, hart tak en goede kronen.

We hebben hard gewerkt en veel aangepakt. Maar er is nog veel werk te doen. We kunnen fruitbomen snoeien tot het blad eraan komt, dus tot half april. De komende winter is er dus nog veel werk aan de winkel.

Henk Veen

Koffie bij de Kapitein, het ouderen uitje bij de Tuin, hoe anders in 2020

Koffie bij de Kapitein, het ouderen uitje bij de Tuin, hoe anders het is geweest in 2020.

Vorig jaar hadden we ons 5-jarig jubileum. In al die vijf jaar hebben we de afspraak slechts één keer moeten uitstellen vanwege noodweer. Hoe anders was het dit jaar. En dat niet eens vanwege het weer, maar vanwege de onverwachte corona- pandemie. Dit jaar hebben we maar één bijeenkomst in de Tuin kunnen houden, in september, en dan nog maar met halve bezetting, alleen met mensen uit de Santmark. De bijeenkomst voor de Boogaert, een maand later, kon alweer niet doorgaan! Maar we hebben goede alternatieven kunnen bieden. De wandeling door de tuin was niet mogelijk. En muziek maken en zingen was ook uit den boze. Wel hebben we veel producten uit de tuin naar beide zorgcentra gebracht. Tja, als Mozes niet naar de berg kan komen, gaat de berg maar naar Mozes op pad.

Op locatie zijn er schitterende natuurschilderijtjes en erg mooie vaasjes opgehaald, zijn er kruidenzakjes, gevuld met lavendel, gestrikt en ook zijn er een keertje

allerhande lekker ruikende en smakende kruiden afgeleverd, waarmee kruidenthee gezet kon worden.

Je ziet bij de Tuin zijn we niet voor een gat te vangen. Toch hoop ik dat we volgend jaar vanaf de maand mei de mensen weer bij ons mogen ontvangen en ze ook weer op het fijne ommetje door de tuin kunnen trakteren. Duim je mee?

Marijke van Hoek

Waarnemingen in de tuin

Door de coronamaatregelen blijven we met zijn allen zoveel mogelijk thuis. We kijken meer in de eigen achtertuin en daar is genoeg natuur te ontdekken. Zelfs in een klein tuintje komen honderden soorten planten en dieren voor. Je hoeft niet ver van huis om veel soorten planten en dieren te zien. Ga maar eens na, hoeveel verschillende soorten vogels zie en hoor je op een dag in je eigen achtertuin? Die diversiteit bestaat ook in insecten, bodemdieren en planten.

In de Tuin van Kapitein Rommel zien we ook regelmatig

verschillende soorten dieren. In de zomer jagen de libellen en dansen de juffers over de vijver. In het najaar zijn er veel kleine trekvogels. Een paar weken geleden een hele groep staartmezen. Een paar jaar geleden zat er een sperwer langs de rand van de vijver. Ook heeft dit voorjaar een nijlgans gebroed. In de winter krijgen we regelmatig bezoek van een ijsvogel.

We zijn een beetje trots op de groene kikkers in de vijver. Groene kikkers kunnen met het roepen om een vrouwtje behoorlijk kabaal maken, de bekende kikkerconcerten. Er zijn liefhebbers die daar het raam voor openzetten, anderen doen geen oog meer dicht.

Henk Veen

Lintje voor Math

Math Rosendaal is donderdagmiddag 6 augustus door burgemeester Toon Mans koninklijk onderscheiden in de orde van Oranje Nassau. "Hij is iemand die zich geruime tijd ten bate van de samenleving heeft ingespannen of anderen heeft gestimuleerd", zo stelt het Kapittel, de organisatie die gaat over de Koninklijke Onderscheidingen. De burgemeester voegde eraan toe: "Een indrukwekkende staat van dienst, waar wij in Castricum u alleen maar heel dankbaar voor kunnen zijn."

Math is sinds 1992 naast zijn werk actief als vrijwilliger. Tussen 1992 en 1996 werkte hij bij de Klussenbank van Stichting Welzijn. Sinds 1996 is hij actief binnen de Tuin van Kapitein Rommel: als technisch beheerder, activiteitenbegeleider, gastheer, bij het tuinonderhoud en als organisator van evenementen. Toen hij bij de Tuin kwam, was die 30 jaar gesloten geweest en niet goed onderhouden. Vooral het creëren van een ontmoetingsplek was zijn grote doel: ontmoeting voor de mensen die er werken, en ontmoeting voor de inwoners die er naar toe komen.

Natuur en milieu

Dat hij natuur en milieu hoog in het vaandel heeft staan, blijkt ook uit zijn rol bij landelijke acties voor het opruimen van plastic, het opruimen van zwerfafval langs de weg, en zijn lidmaatschap van Letsa, een organisatie die verspilling tegengaat. Daarnaast collecteert hij voor drie goede doelen en is hij politiek betrokken - bij GroenLinks - als campagnemedewerker, organisator van demonstraties en acties tegen zwerfvuil.

Klussen in de Tuin

Het afgelopen jaar is er veel aan onderhoud gebeurd. Dat was hard nodig want vele elementen in de tuin stonden er 25 jaar. Begin dit jaar is de pergola bij de ingang geheel vernieuwd. De plantenkas heeft een 'onderhoudsbeurt' gekregen. Er waren ruiten gebroken en er heeft een grote opruimactie plaatsgevonden. De kas wordt nu opnieuw ingericht en komend voorjaar gaan we weer veel soorten planten kweken. Recent is de put die centraal staat in de kruidentuin gerestaureerd. De

staande balken van het pannendakje waren vergaan. Dit werk is professioneel uitgevoerd door een nieuwe vrijwilliger en daarvoor dank Nico!

Ook het schuurtje wordt binnenkort aangepakt: de water- en boeiboorden zijn erbarmelijk slecht. Het ladderhuis wordt geheel vernieuwd, Niet alleen de elementen in de

tuin maar ook de tuin zelf vraagt hier en daar groot onderhoud. Vorig jaar is de buxushaag van buitenring van de kruidentuin vervangen door Ilex crenata. Nu is de rest van de buxus aan de beurt. Dit is aanleiding om de hele kruidentuin opnieuw in te richten.

Achter in de tuin is het natuurlijke deel met daarin een rug met wilde planten en akkerkruiden. Dit deel is in de loop der jaren verruigd waardoor de kruiden en bloemen geen kans meer kregen. Daarom hebben we het deel laten diepspitten met een kraantje. Dit is geheel gratis uitgevoerd door Twisk & Bosman, waarvoor dank. Het gespitte deel is ingezaaid met een inheems kruidenmengsel van de Crujldthoek.

Henk Veen

Colofon

Stichting Tuin van Kapitein Rommel
Info@tuinvankapiteinrommel.nl
www.tuinvankapiteinrommel.nl

Bankrekening:
IBAN: NL55 RABO 03119 61 444
Rabobank Noord Kennemerland

Adres Tuin:
Tuin van Kapitein Rommel 2
1901 DZ Castricum
Tel: 0251 67 23 56

De Tuin is gelegen tegenover het station Castricum. Op het moment zijn we helaas gesloten door de huidige omstandigheden. Wanneer we weer open zijn zullen we dat communiceren op onze website.

Redactie Tuinbericht:
Tru Stolk, Margot Nell, Devra Mooij en Henk Veen

Met bijdragen van: Janine Cornel-Draijer, Joan IJssel de Schepper, Henk Veen, Margot Nell, Marijke van Hoek en Nico Brantjes